

POSTANOWIENIE

14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Mariusz Załucki (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 14 września 2023 r. w Warszawie,
zażalenia W. L.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 15 lipca 2022 r., VII AGa 230/19,

w sprawie ze skargi W. L.

o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 28 marca 2022 r., VII AGa 230/19,

w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko W. L., M. P., K. P., J. P., K. T. i B. P.

o zapłatę,

1. oddała zażalenie;

2. przyznaje i poleca wypłacić przez Skarb Państwa – Sąd Apelacyjny w Warszawie na rzecz radcy prawnego K. B. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych, w tym podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu W. L. z urzędu.

AD

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargę W. L. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku tegoż Sądu z 28 marca 2022 r. jako wniesioną z naruszeniem art. 87¹ k.p.c.

Skarżący wniósł do Sądu Najwyższego zażalenie, w którym zarzucił naruszenie art. 424⁶ § 3 w zw. z art. 87¹ § 1 k.p.c. oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji. Wskazał, że w Konstytucji nie przewidziano ograniczenia prawa do sądu przez zastosowanie przymusu adwokacko-radcowskiego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego została złożona osobiście. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym natomiast obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (art. 87¹ § 1 k.p.c.). Dotyczy to także wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia do Sądu Najwyższego za pośrednictwem właściwego sądu powszechnego (zob. np. postanowienie SN z 2 sierpnia 2023 r., III CZ 74/23). Sporządzenie takiej skargi osobiście przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia takiego zażalenia wprost, jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełnienia tego braku. Niemożliwe również jest usunięcie takiego braku samodzielnie przez stronę, ani jej pełnomocnika w jakiegokolwiek formie (zob. m.in. postanowienia SN: z 9 lipca 2021 r., IV CZ 26/21; z 16 lipca 2021 r., I CZ 21/21; z 25 lutego 2022 r., III CZ 46/22; z 14 czerwca 2022 r., III CZ 197/22).

Wynikający z art. 87¹ § 1 k.p.c. obowiązek zastępowania stron w postępowaniu przed Sądem Najwyższym przez adwokatów lub radców prawnych w niczym nie ogranicza konstytucyjnego prawa strony do sądu, lecz służy jego realizacji. Celem wprowadzenia przymusu adwokacko-radcowskiego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym było bowiem zapewnienie profesjonalizmu działaniom stron w postępowaniu przed tym najwyższym organem sądowym, dlatego takie zastępstwo strony służy zapewnieniu skutecznej ochrony jej interesów w postępowaniu (zob. np. postanowienie SN z 9

listopada 2018 r., V CZ 76/18). Każdemu znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej przysługuje natomiast prawo ubiegania się o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika procesowego z urzędu (zob. np. postanowienie SN z 4 lipca 2008 r., I CZ 49/08).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

AD

[ms]